

Шеремет О.С

кандидат юридичних наук, доцент
(Класичний приватний університет)

УДК 343.85

РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Здійснено аналіз наукових праць та чинного законодавства щодо ролі органів місцевого самоврядування у запобіганні злочинності на регіональному рівні. Зазначено, що чинний Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», не повною мірою відбив принципи та ідеї місцевого самоврядування, за яким цей інститут розвивається у світі, у зв'язку з чим повноваження органів місцевого самоврядування були звужені, в тому числі й у питаннях запобігання злочинності. Повноваження носять, в основному, поверхневий, неконкретний характер.

Вказано, що визначаючи роль в цьому процесі місцевого самоврядування, науковці та практичні працівники жодним чином не переймаються потребою у проведенні досліджень за названою тематикою, не надають аргументованих пропозицій щодо її організації. Надано пропозиції у формуванні регіональних заходів по вивченню кримінологічної ситуації в регіонах, висвітленню форм реалізації місцевим самоврядуванням заходів по запобіганню злочинності у відповідному регіоні.

***Ключові слова:** громада, органи місцевого самоврядування, запобігання злочинам, правоохоронні органи.*

Постановка проблеми. Зазвичай боротьба зі злочинністю здійснюється у двох основних напрямках: шляхом запобігання ще не вчинених злочинів і шляхом застосування покарання до осіб, які вже вчинили злочини. Заборона кримінальним законом певних діянь та встановлення покарання за їх вчинення, безумовно, здійснює стримуючий вплив на злочинність. Але кримінально-правовий вплив не відіграє головної ролі в боротьбі зі злочинністю. Покарання, як відомо, це лише один із заходів, за допомогою яких держава впливає на злочинців, але міра далеко не основна, така, що застосовується лише тоді, коли злочин не вдалося попередити. Тим більше і досвід нашої країни, і світовий досвід свідчать про те, що невідворотність та неминучість покарання, а тим більше його жорстокість, ніколи у повній мірі не сприяли зниженню злочинності. Більш раціональними напрямками боротьби з злочинністю є її запобігання та профілактика.

Спеціальними суб'єктами запобігання злочинності традиційно виступають правоохоронні органи, а серед них, в першу чергу, органи внутрішніх

справ. Слід зазначити, що останнім часом їх діяльність спрямована, в основному, на припинення злочинів, що готуються та розкриття й провадження по вже скоєних злочинах. Враховуючи, що рівень злочинності в Україні досить високий і значне число громадян для задоволення своїх потреб обирають варіант злочинної поведінки, вони працюють не на запобігання злочинності, а на реагування на вчинені злочини. Саме тому, профілактика протиправної поведінки й запобігання злочинності повинні стати одними з основних завдань органів місцевого самоврядування.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Хоча питання запобігання злочинності на регіональному рівні висвітлюються не так широко, як того заслуговують, загальні кримінологічні питання з цього приводу привертають постійну увагу фахівців. Важливе наукове і практичне значення мають праці вітчизняних та іноземних вчених, а саме: П. П. Андрушка, О. М. Бандурки, А. М. Бабенка, В. Ю. Баулина, А. Б. Благої, Є. М. Блажівського, В. І. Борисова, Р. С. Веприцького, В. О. Глушкова, В. В. Голіни, Б. М. Головкина, В. К. Грищука, Н. О. Гуторової, І. М. Даньшина, С. Ф. Денисова, О. М. Джузи, В. М. Дрьоміна, В. П. Ємельянова, А. П. Закалюка, О. Г. Кальман, О. М. Костенка, О. Г. Кулика, О. В. Лисодеда, О. М. Литвака, О. М. Литвинова, О. А. Мартиненка, М. І. Мельника, В. О. Меркулової, П. П. Михайленка, А. А. Музики, М. І. Панова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація, В. О. Тулякова, П. Л. Фріса, М. І. Хавронюка, В. І. Шакуна, С. С. Яценка та інших.

Метою цієї статті є аналіз наукових праць щодо ролі органів місцевого самоврядування у запобіганні злочинності на регіональному рівні, а також надання пропозицій у формуванні регіональних заходів по вивченню кримінологічної ситуації в регіонах, висвітленню форм реалізації місцевим самоврядуванням заходів по запобіганню злочинності у відповідному регіоні.

Виклад основного матеріалу. Чинний Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [1], на жаль, не повною мірою відбив принципи та ідеї місцевого самоврядування, за яким цей інститут розвивається у світі, у зв'язку з чим повноваження органів місцевого самоврядування були звужені, в тому числі й у питаннях запобігання злочинності. Аналіз ст. ст. 26, 38 Закону, де визначені повноваження органів місцевого самоврядування по забезпеченню законності, правопорядку, охорони прав і свобод громадян, показує, що повноваження носять, в основному, поверхневий, неконкретний характер (типу «сприяти», «вирішувати у відповідності з законом», «заслуховувати звіти» і т.ін.). Хоча деякі повноваження цілком реальні і здійсненні. Наприклад, створення муніципальної міліції (поліції), комісій з питань боротьби зі злочинністю, а також за умови внесення змін у спеціальне законодавство про поліцію, бюджетне, фінансове, податкове тощо. Такий підхід є цілком виправданим і підтримується більшістю науковців. Зокрема, проведений аналіз діяльності органів місцевого самоврядування у запобіганні злочинам дозволив О. В. Лисодеду дійти висновку, що органи місцевого самоврядування можуть і повинні бути активними суб'єктами запобігання злочинності своєму місті

(регіоні). Від держави вимагається лише розширення їх прав і повноважень у цій сфері, від органів місцевого самоврядування - реальний фінансування і реальне виконання заходів попереджувального впливу[2, с. 255-256].

Особливої уваги заслуговує проведений А. М. Бабенком аналіз соціально-кримінологічної обстановки регіонів країни, де було виявлено комплекс факторів, що впливає на злочинність у регіонах. У підготовленій монографії ним також розглянуто актуальні проблеми побудови ефективної регіональної системи запобігання злочинності та сформовані пропозиції з удосконалення системи запобігання злочинності [3]. Як нам уявляється, автору вдалося повному представити об'єкт регіонального кримінологічного дослідження на основі чого було розроблено кримінологічну класифікацію регіонів у контексті її значення для запобігання злочинності. Вагомого інформаційно-аналітичного значення набула представлена кримінологічна характеристика загальної злочинності, а також її окремих видів: насильницької, злочинності неповнолітніх, у сфері обігу наркотиків, рецидивної злочинності, у сфері службової діяльності, злочинності організованих груп і злочинних організацій у всіх регіонах України.

На особливу увагу заслуговує теза А. М. Бабенка про участь місцевої влади у формуванні запобіжних заходів, що нами цілком підтримується й розвивається. Актуальним це посилення стає в умовах децентралізації, яка впроваджується нині в Україні. Тож на підставі проведених досліджень існує можливість запропонувати нові та доцільні форми реалізації місцевим самоврядуванням щодо запобігання злочинності у відповідному регіоні.

До речі, децентралізація функцій з охорони публічного порядку тією чи іншою мірою притаманна майже усім західноєвропейським державам. Ще А. Торквіль і П. Ж. Прудон бачили у розширенні повноважень місцевих представницьких органів «не лише цінну противагу тенденції до уніформації суспільства», «заслон на шляху до всевладдя держави», а й «засіб захисту інтересів індивідів». Багато сучасних західних юристів висловлюють думку про те, що надмірна централізація негативно позначається на діяльності органів влади. Так, відомий французький правознавець І. Люшер справедливо вважає, що «в рішенні, яке приймається на загальнонаціональному рівні не враховуються багато місцевих факторів, і тому воно не відповідає реальності та інтересам громадян, які надають перевагу мати справу з обраними особами, аніж з безликими державними установами»[4, с. 27].

Виходячи з подібних посилань, боротьба з правопорушеннями, а відповідно й управління поліцейськими силами справедливо розглядаються в Західній Європі як обов'язок не лише державної, а й регіональної адміністрації. Крім того, такий стан обумовлений і економічним фактором. Розподіл витрат на поліцію між урядом і місцевою владою, безумовно, сприяє економії і раціоналізації використання бюджетів тієї чи іншої сторони. Аналізуючи процес еволюції поліцейських організацій в Західній Європі, фахівці зауважують, що загалом це відбувалося в умовах боротьби тенденцій централізації та децентралізації у сфері державного управління на фоні розповсюдження лібераль-

них поглядів на роль поліції у забезпеченні правопорядку[5].

Однак визнання місцевого самоврядування одним з ключових суб'єктів запобіжної й профілактичної діяльності не стало поштовхом для поглиблення наукових розвідок. Нині в Україні не існує комплексної монографічної праці, яка б стосувалась питань запобігання злочинності органами місцевого самоврядування, незважаючи на особливу актуальність цієї тематики у зв'язку з запровадженням децентралізації, зміни підходів в організації роботи місцевого самоврядування, поглиблення економічної кризи, проведення антитерористичної операції на сході України, що, поміж іншим, негативно впливає й на рівень злочинності в країні. По суті, роботами, дотичними до розглядуваної проблеми, стали монографії А. Р. Лещуха «Діяльність органів місцевого самоврядування у сфері профілактики адміністративних правопорушень: організаційно-правове забезпечення» (2012р.)[6] та Ю. С. Назара «Взаємодія органів внутрішніх справ із місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у профілактиці адміністративних правопорушень» (2012 р.) [7].

У першому дослідженні запропоновано принципово нове вирішення наукових і практичних проблем, що виявляється у науковому обґрунтуванні та розвитку концептуальних засад правового статусу та діяльності органів місцевого самоврядування як самостійних, повноцінних суб'єктів системи профілактики адміністративних правопорушень у державі та суспільстві. Вказана проблема раніше також не досліджувалася, оскільки до початку 90-х рр. місцеві ради та їхні органи мали статус державних органів. Тому предметом уваги учених і практиків у різних галузях юридичної науки були окремі питання організації профілактичної діяльності місцевих органів державного управління винятково у такому статусі[6, с. 218]. Сьогодні держава передбачає та закріплює на законодавчому рівні у профільному законі про місцеве самоврядування та в галузевих законах окремі завдання, функції та повноваження органів місцевого самоврядування стосовно прийняття обов'язкових до виконання на відповідній території актів у сфері профілактики адміністративних правопорушень, усунення причин та умов, що сприяють їх учиненню. Однак така діяльність держави має несистемний характер, що не дозволяє повноцінно реалізовувати свої можливості у сфері профілактики органам місцевого самоврядування.

Автор другого дослідження наголошує, що необхідно або за допомогою відповідного місцевого правового акта, або за допомогою адміністративного договору між територіальними ОВС та іншими місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування визначити перелік та порядок передання інформації, яка має значення для профілактичної діяльності відповідних суб'єктів. Одним із ефективних механізмів покращення взаємодії органів внутрішніх справ із органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади у профілактиці правопорушень у сучасних умовах має стати договір про взаємодію. Актуальними є теоретичні дослідження зазначеної форми взаємодії у профілактиці правопорушень та реко-

мендації щодо її застосування територіальними органами внутрішніх справ в окремих напрямках попереджувальної діяльності. Доцільним видається налагодження активної співпраці співробітників ОВС із представниками органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади у профілактиці правопорушень за допомогою різноманітних організаційних форм взаємодії (участь у роботі координаційних органів, участь та безпосереднє проведення координаційних нарад тощо). При цьому необхідно, крім кількісних показників такої взаємодії, враховувати якісні – результат проведення організаційного заходу для узгодження діяльності суб'єктів та його вплив на стан делікатності [7, с. 136-137].

В інших країнах проблемам ролі місцевого самоврядування у запобіганні злочинності присвячено також незначне число робіт, аналіз яких вказує на тотожність наявних проблем в цій сфері, що дозволяє запозичити прогресивні напрацювання вчених. Так, Т. В. Міфтіна констатує, що найнеобхіднішою низовою ланкою у сфері запобігання суспільно небезпечних посягань є звичайні люди, жителі міст, сіл, інших поселень. На жаль, в даний час вони виявилися відірваними (в силу об'єктивних і суб'єктивних причин) від вирішення проблеми забезпечення власної захищеності, незважаючи на існування досить розвиненої системи органів місцевого самоврядування, покликаної реалізовувати гарантії громадської безпеки громадян, які проживають на ввіреній їм території. Між тим, принципи місцевого самоврядування, що складаються в самостійне володіння, користування і розпорядження муніципальною власністю, затвердження місцевих бюджетів, встановлення податків і зборів, вирішення населенням питань місцевого значення, організаційному відокремленні, різноманітні форм здійснення місцевого самоврядування, врахування думки населення при прийнятті рішень, дотримання законності і гласності, колегіальності і єдиноначальності в системі органів, що представляють владу народу, взаємодії з державою, і, нарешті, дотримання прав і свобод людини і громадянина як не можна краще відповідають роботі щодо організації та функціонування ефективної «народної» системи запобігання злочинності. Дослідниця зазначає, що питання боротьби зі злочинністю тісно пов'язані з проблемами соціально-економічного характеру, однак багато місцевих суб'єктів ще не в змозі створювати і розвивати необхідні для їх життєдіяльності органи і служби, що здійснюють безпосередній вплив на становлення і зміцнення муніципальних правоохоронних органів. Тому особливий акцент у цій ситуації слід все ж таки робити на активності громадян, їх бажання і волі у виявленні, припиненні і профілактики злочинних посягань. Це пов'язано з тим, що їхня допомога – економічно «дешевий» і ефективний спосіб боротьби із злочинністю, значення якого в цих умовах важко переоцінити [8]. Дослідниця наводить низку пропозицій, пов'язаних із децентралізацією державної функції забезпечення кримінологічної безпеки населення.

Як вбачається недосконалою є й діяльність щодо визначення базових засад участі місцевого самоврядування в процесі запобігання злочинності. Так, з цього приводу Х. П. Ярмакі вказує, якщо багаторічною практикою діяльності орга-

нів внутрішніх справ напрацьовані форми та методи роботи з членами правоохоронних громадських формувань і така робота проводиться, то місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, в силу об'єктивних обставин, не повністю використовують надані їм можливості[9, с. 137]. Інші фахівці констатують, що роль організуючого і координуючого центру законодавець відводить саме органам місцевого самоврядування та місцевим державним адміністраціям, усуваючи при цьому прогалини законодавства, які погіршували якість забезпечення правопорядку і законності серед населення. Прогалини у визначенні правового статусу органів місцевого самоврядування також створюють проблеми у налагодженні взаємодії з органами внутрішніх справ у сфері профілактики правопорушень[7, с. 4-5; 10, с. 159–163].

Дослідження, проведене П.С. Покатаєвим дало підстави для висновку про необхідність посилення співпраці органів місцевого самоврядування, громадськості та правоохоронних органів в частині охорони громадського порядку та сприяння безпеці на відповідній території; запобігання й припинення злочинів та інших правопорушень; охорони прав і свобод людини [10]. При цьому слід підтримати тезу й стосовно того, що система місцевого самоврядування в Україні потребує докорінних змін, що викликано суттєвими суперечностями та проблемами в його нормативно-правовому, матеріально-фінансовому, організаційному й інформаційному забезпеченні, а конституційно визначений суб'єкт місцевого самоврядування – територіальна громада – протягом тривалого часу ще не набув свого дійсного статусу. Усе це свідчить про недосконалість сучасної державної політики розвитку місцевого самоврядування, яка має включати інтереси держави, територіальної громади й окремої людини. Становлення та розвиток місцевого самоврядування в Україні суттєво гальмується впливом значної кількості об'єктивних і суб'єктивних чинників політичного, правового, економічного та психологічного характеру. Насамперед, це відсутність дієздатного суб'єкта місцевого самоврядування – самодостатньої територіальної громади, яка б володіла необхідними матеріальними й фінансовими ресурсами, мала надійні внутрішні джерела наповнення місцевого бюджету, та дієвого контролю, який би давав змогу впливати на всі сфери суспільного життя[11,с. 37]. Дійсно, лише за умови комплексного підходу до перетворення основних засад й практики реалізації місцевим самоврядуванням покладених функцій і завдань можливо забезпечити ефективність його запобіжної діяльності.

Наведене лише підтверджує необхідність максимального посилення ролі місцевого самоврядування у запобіганні злочинності. Так, за кримінологічним прогнозом, наданим фахівцями Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності мені академіка В.В. Сташиса НАПрН України на підставі аналізу стану злочинності за 2014-2015 рр., статистичні показники злочинності свідчать про зростання рівня злочинності в цілому по Україні (+6,4 %). Дані 2016 р. фіксують зростаючу динаміку +28,2 % (звертає на себе увагу стрімке зростання злочинів проти власності, особливо крадіжок). Загальновідомо, що зростання на 1 % безробіття тягне загальне зростання злочинності

на 5-6%, то можна зробити висновок, що криміногенна ситуація в Україні буде лише погіршуватиметься. В Україні за даними Державної служби статистики України, кількість офіційних безробітних починаючи з 2013 р. по 2016 р. зросла з 2 % до 11,5 %. Але це лише офіційні показники. В реальності ці цифри значно вищі за офіційні. До того ж слід ураховувати латентні форми безробіття. Також необхідно звернути увагу на соціальну нестабільність, що виникла через зростаючу тенденцію внутрішньої міграції людей, постраждалих від воєнного конфлікту. Неспроможність правоохоронної системи швидко змінюватись у відповідності до сьогоденних реалій стає очевидною. Загальна кількість розкриття злочинів щороку зменшується майже на 20% (наприклад, вбивств розкривають лише 9%-12 % від загальної їх кількості).

Специфічними факторами впливу на показники злочинності є реформування правоохоронної системи – формування підрозділів Національної поліції України, організаційні та кадрові зміни в органах прокуратури та суттєве оновлення суддівського корпусу. Ці позитивні процеси мають і певні побічні негативні наслідки, пов'язані з відтоком частини досвідчених працівників, певними організаційними неузгодженостями тощо, що може призвести до тимчасового помітного зниження обсягів та якості роботи правоохоронної та судової систем.

Недостатньо ефективна діяльність органів Національної поліції, свідчить про доцільність об'єднання зусиль громадськості та місцевого самоврядування, правоохоронних інституцій у сфері запобігання злочинності. А це можливо виключно за умови створення належного теоретичного підґрунтя, визначення оптимальних форм такої взаємодії, сутності та меж участі самоврядування, основних завдань і функцій останнього у запобіжній діяльності. Однак, на місцях представники місцевих громад іноді не розуміють навіть термінологічних аспектів змісту вживаних ними понять, внаслідок чого виникає плутанина між запобіганням злочинності (мета) та практичною діяльністю відповідних суб'єктів (спосіб), співвідношення яких перекручується. Доволі нечіткими є й заходи, запропоновані для досягнення окреслених цілей і завдань, до числа яких віднесено: створення атмосфери суспільної нетерпимості до злочинності; ослаблення дії криміногенних факторів; припинення зрощування кримінальних структур з органами державної влади, подальшого поширення і консолідації організованої та інших найбільш небезпечних форм злочинності; недопущення втягнення у злочинну діяльність нових соціальних груп, особливо неповнолітніх; витіснення злочинності з окремих сфер суспільного життя; викорінення корупції, зменшення кримінального тиску на економічні відносини; створення надійних перешкод посиленню кримінального насильства; обмеження незаконного обігу зброї, наркотичних засобів, кримінальних проявів пияцтва та алкоголізму, проституції та інших супутніх злочинності явищ. У результаті посилення профілактичного впливу на злочинність очікується: зниження рівня злочинності, ослаблення суспільної напруги, викликаної її впливом; зменшення впливу організованої злочинності на економічну та політичну сфери суспільства; зменшення корупційних

проявів, очищення державної влади від корумпованих державних службовців, створення прозорої системи прийняття і виконання управлінських рішень; істотне підвищення рівня захисту економічних відносин від злочинних посягань, витіснення з економічної сфери кримінального елементу, скорочення обсягів "тіньової" економіки; посилення захисту правоохоронними органами прав, свобод і власності громадян, створення безпечних умов життя у державі; мінімізація злочинного впливу на молодь та підлітків, усунення причин і умов, що сприяють втягненню їх у протиправну діяльність; зниження рівня вживання наркотиків населенням, припинення транзиту наркотичних засобів через територію області; створення системи ресоціалізації осіб, які звільнилися з місць позбавлення волі; підтримання громадського порядку та безпеки громадян на максимально високому рівні [12]. Навіть поверховий погляд на окреслені напрями впливу дозволяє стверджувати про не відповідність запланованих заходів та дій потребам громади, особливо з урахуванням кримінологічних прогнозів та наявного стану справ зі злочинністю.

Висновки. Здійснений стислий аналіз ілюструє стан запобіжної діяльності органів місцевого самоврядування щодо злочинності. Визначаючи визначальну роль в цьому процесі місцевого самоврядування, науковці та практичні працівники жодним чином не переймаються потребою у проведенні досліджень за названою тематикою, не надають аргументованих пропозицій щодо її організації. Натомість, практика діяльності окремих органів самоврядування свідчить про визнання того факту, що профілактика злочинності буде сприяти подальшому вдосконаленню практичної діяльності органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, правоохоронних органів області у питаннях забезпечення активної наступальної протидії злочинності та досягненню уповільнення темпів її зростання на основі чітко визначених пріоритетів, поступового нарощування зусиль держави і громадськості, вдосконалення організації, засобів і методів запобігання злочинам та їх розкриття.

Як справедливо зазначають з приводу підготовки регіональних планів запобігання злочинності В. В. Голіна та М. Г. Колодяжний, цей документ має затверджуватись у гласному процесі, передбачати думки не лише органів, які безпосередньо займаються запобіганням злочинності, але й інших зацікавлених сторін (громадські організації, науково-дослідні установи, вищі навчальні заклади та ін.) [13].

Отже, можемо констатувати, що, незважаючи на раціональні міркування фахівців, з наведеного не випливає чіткого алгоритму та форм участі місцевого самоврядування у запобіганні злочинності, а також уявлення про його роль в цьому процесі. Звичайно, від того, який зміст включається у те або інше наукове поняття, категорію, та від точного окреслення їх меж та сфери застосування залежить визначення компетенції посадових осіб органів місцевого самоврядування та громадськості. Не розуміючи змісту та значення запобіжної діяльності того або іншого суб'єкта, фактично неможливо ефективно його запроваджувати, тому наше дослідження й спрямовується на заповнення окреслених прогалін.

Бібліографічні посилання

1. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (Редакція від 08.10.2016 р.). // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
2. Лысодед А. В. Роль и место органов местного самоуправления в предупреждении преступности // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. – № 456. – С. 253-256.
3. Бабенко А. М. Запобігання злочинності в регіонах України: концептуально-методологічний та праксеологічний вимір: монографія / А. М. Бабенко – Одеса: ОДУВС, 2014. – 416 с.
4. Губанов А. В. Полиция государств Западной Европы: основные черты организации и деятельности: [учеб. пособие] / А. В. Губанов - М.: ВНИИ МВД СССР, 1990. - 64 с.
5. Когут Я. М. Організація системи охорони громадського порядку поліцією європейських країн // Науковий вісник. – Львів, 2009. – Вип. 1. – С. 310–317.
6. Лещух А. Р. Діяльність органів місцевого самоврядування у сфері профілактики адміністративних правопорушень: організаційно-правове забезпечення: монографія / А. Р. Лещух. – Львів: ЛьвДУВС, 2012. – 292 с.
7. Назар Ю. С. Взаємодія органів внутрішніх справ із місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у профілактиці адміністративних правопорушень: монографія / Ю. С. Назар. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. – 160 с.
8. Мифтина Т. В. Предупреждение преступности органами местного самоуправления [Текст] : автореферат дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Т. В. Мифтина. – Рязань : РА ФСИН России, 2007. – 26 с.
9. Ярмаки Х. П. Проблемы организационно-правовых форм основ общественных формирований по охране общественного порядка / Х. П. Ярмаки, Е. Н. Рудой // Проблемы взаиморозуміння ОВС з населенням: мат. міжвуз. курсантської (студентської) наук.-практ. конф. (Донецьк, 26.10.2001 р.). – Донецьк: ДІВС, 2002. – С. 137.
10. Покатаєв П. С. Роль органів місцевого самоврядування у залученні громадськості до сфери охорони громадського порядку / П. С. Покатаєв // Право та державне управління : зб. наук. праць. – 2012. – № 1. – С. 159-163.
11. Покатаєв П. С. Теоретичні основи здійснення контролю в системі органів місцевого самоврядування в Україні [Текст] : автореф. дис. ... д-ра наук з держ. упр. : 15.00.04 / Покатаєв Павло Сергійович ; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2013. – 40 с.
12. Ухвала № 171 від 11.02.2016 р. "Про затвердження Комплексної програми профілактики злочинності у м. Львові на 2016-2017 роки" // <http://www8.cityadm.lviv.ua/inteam%5Cuhvaly.nsf/%28SearchForWeb%29/A711E40FC13E8AC3C2257F6100554D07?OpenDocument>
13. Голіна В. В. Співвідношення державної програми, плану і регіональних планів запобігання злочинності в Україні / В. В. Голіна, М. Г. Колодяжний // Юрист України. – 2011. – № 3. – С. 50–54.

Шермет О. С. Региональный уровень предупреждения преступности органами местного самоуправления: проблемы исследования. Автором проведен анализ научных трудов и действующего законодательства о роли органов местного самоуправления в предупреждении преступности на региональном уровне. Отмечено, что действующий Закон Украины «О местном самоуправлении в Украине» не в полной мере отразил принципы и идеи местного самоуправления, по которым этот институт развивается в мире, в связи с чем, полномочия органов местного самоуправления были сужены, в том числе и в вопро-

сах предупреждения преступности. Полномочия носят, в основном, поверхностный, неконкретный характер.

Даны предложения по формированию региональных мероприятий по изучению криминологической ситуации в регионах, освещению форм реализации местным самоуправлением мероприятий по предотвращению преступности в соответствующем регионе.

Ключевые слова: *община, органы местного самоуправления, предупреждение преступности, правоохранительные органы.*

Sheremet O.S. Regional level crime prevention bodies of local self-government: the study of the problem. The author of the analysis of scientific papers and the current legislation on the role of local authorities in crime prevention at the regional level. It is noted that the current Law of Ukraine "On local government in Ukraine" does not fully reflect the principles and ideas of local self-government, for which the Institute is developing in the world, in this connection, the powers of local self-government bodies have been narrowed, including in crime prevention. The powers are, in general, superficial, non-specific.

It is indicated that the determining role in this process of local government, researchers and practitioners engaged in virtually no research on the above topics, do not provide a reasoned proposals for the organization of local government. In turn, the practice of the activities of individual governments is a recognition of the fact that prevention society of crime and his forces will contribute to further improvement of practical activities of the executive authorities and local governments, as well as law enforcement agencies in the region on issues of active offensive combating crime and achieving deceleration the pace of its growth. The basis of such activities must be put clearly defined priorities and gradually build up the efforts of the State and the public in improving the organization, means and methods of prevention of crimes and their disclosure.

It was stated that in spite of the specialists rational considerations, there is no clear algorithm and forms of participation of local authorities in crime prevention, as well as understanding of its role in this process.

Indicated on what content is included in this or that scientific concepts, categories, and on the exact definition of the boundaries and scope of the definition depends on the competence of local government officials and the public. Not understanding the content and importance of preventive activity of a subject, it is virtually impossible to effectively introduce, so our investigation and directed to fill certain gaps.

Proposals in the formation of regional arrangements for the study of criminological situation in the regions, covering the implementation of local self-government forms of measures to prevent crime in the region concerned.

Keywords: *community, local authorities, crime prevention, law enforcement agencies.*

Надійшла до редакції 25.04.2017